

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6To/6/2018
Identifikačné číslo spisu: 9513100084
Dátum vydania rozhodnutia: 24.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9513100084.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obžalovaných K. K., Ing. L. Y. za pokus zločinu machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 14 ods. 1, § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák., a Ing. H. B. za pokus zločinu machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 20, § 14 ods. 1, § 266 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., na verejnom zasadnutí konanom dňa 24. júla 2019 v Bratislave prejednal odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 1. marca 2018, sp. zn. BB-4T/26/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, rozsudkom z 1. marca 2018, sp. zn. BB-4T/26/2013, rozhodol podľa § 285 písm. a) Tr. por. tak, že obžalovaných: K. K., Ing. L. Y. a Ing. H. B. oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“), sp. zn. VII/1 Gv 1/12-23, z 22. mája 2013 obžalovaných K. K. a Ing. L. Y. pre skutky obžalobou kvalifikovaných ako pokus zločinu machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe spolupáchateľstvom podľa § 20, § 14 ods. 1, § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák. a Ing. H. B. za pokus za pokus zločinu machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 20, § 14 ods. 1, § 266 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť tak, že

obvinený K. K., ako starosta obce, zastupujúci verejného obstarávateľa Obec Ražňany, v postavení vyhlasovateľa verejnej súťaže uverejnenej vo Vestníku Úradu pre verejné obstarávanie dňa 14. októbra 2011 s názvom Intenzifikácia separovaného zberu a Zberný dvor Ražňany v hodnote 175.000,- € bez DPH po vzájomnej dohode s obvineným Ing. L. Y., odborne spôsobilou osobou a obvineným Ing. H. B.,

zastupujúcim súťažiteľom spoločnosť C., s.r.o., X., Martin (ďalej len „C., s.r.o., Martin“) minimálne v priebehu mesiacov október do 22. novembra 2011, t.j. do času otvárania obálok komisiou na vyhodnocovanie ponúk, v rámci tejto verejnej súťaže v Prešove a na iných miestach v rozpore s § 9 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. v platnom znení o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, o povinnosti pri zadávaní zákaziek uplatňovať princípy rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie, transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti, tiež v rozpore s § 16 ods. 1 citovaného zákona o komunikácii v rámci verejného obstarávania a v rozpore s § 34 ods. 1, ods. 11, ods. 12 citovaného zákona upravujúceho súťažné podklady a pravidlá na hodnotenie kritérií, vzájomnou osobnou a telefonickou komunikáciou medzi verejným obstarávateľom - Obcou Ražňany, odborne spôsobilou osobou a súťažiacim - spoločnosťou C., s.r.o., Martin postupne prispôbovali podmienky tejto verejnej súťaže, týkajúce sa najmä technických a funkčných parametrov zákazky, servisných stredísk, zábezpeky, lehoty dodania tovaru, jeho ceny a účasti ďalších súťažiteľov tak, aby sa na úkor iných možných súťažiteľov víťazom tohto verejného obstarávania stala spoločnosť C., s.r.o., Martin, k čomu aj došlo, avšak predmet verejného obstarávania - traktor s návesom, nakladačom, nosičom, kontajnermi a odpadovými vrecami v hodnote 173.750,- € bez DPH touto spoločnosťou Obci Ražňany dodaný nebol, pretože žiadosť Obce Ražňany o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na úhradu tohto tovaru bola Ministerstvom životného prostredia SR dňa 7. marca 2012 zamietnutá,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní (č.l. 1001) podal prokurátor odvolanie, ktoré podaním z 5. apríla 2018 písomne odôvodnil. Z obsahu odôvodnenia odvolania vyplýva, že prokurátor sa nestotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, ktorý neakceptoval zákonnosť prepisov zvukových záznamov najmä na čl. 492-578 z dôvodu, že postup realizovaný podľa zákona č. 166/2003 Z.z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním síce týkal obžalovaného Ing. Y., ale v inej trestnej veci, pričom vo veci, ktorá je predmetom obžaloby, sa v tom čase ešte nevedelo trestné konanie. Rovnako sa prokurátor nestotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, ktorý považoval ďalšie dôkazy, t.j. výsluchy obžalovaných, svedkov, listinné dôkazy za nedostačujúce na odsúdenie obžalovaných v zmysle podanej obžaloby. Predovšetkým poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1To 8/2014, z 29. októbra 2014, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že (...) vedomý si rozdielnosti ponímania a akceptovania zákonnosti záznamov a odpočúvanej telekomunikačnej prevádzky, inkriminované prepisy zvukových záznamov na čl. 493-578 podľa názoru NS SR spĺňajú všetky zákonné podmienky, a teda informácie získané týmto spôsobom sa môžu použiť ako dôkaz v trestnom konaní v intenciiach § 115 ods. 1 Tr. por. (...).

Zdôraznil, že objektívnou skutočnosťou v danej trestnej veci je fakt, že k najdôležitejším dôkazom, z ktorých vyplýva objektívne zistený skutkový stav obžalobou, a teda pravdivý obraz zmanipulovaného verejného obstarávania, patria práve tie zvukové záznamy, ktoré v zmysle právneho názoru NS SR uvedeného v rozhodnutí, sp. zn. 4To 2/2016, z 23.11.2017 Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica vykonal. Podľa názoru prokurátora, paradoxne potom vyznieva dôkazná situácia a právne závery z nej plynúce, že na jednej strane sú takto vykonané dôkazy a na druhej strane podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z takto vykonaných dôkazov nemožno vychádzať a nemožno ich zohľadniť pri uznávaní viny obžalovaných, čo je v rozpore s ustálenou súdnou praxou Ústavného súdu SR (I. ÚS 274/2005 a IV. ÚS 121/09). Uviedol, že je síce pravdou, že tieto záznamy boli vykonané podľa zákona č. 166/2003 Z.z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním, na rozdiel od vyššie uvedeného právneho názoru súdu však obžaloba a aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 1To 8/2014, z 29. októbra 2014 považuje tieto záznamy za zákonne vykonané a použiteľné dôkazy podľa § 119 Tr. por. Zdôraznil, že zákonný dôkaz v trestnom konaní možno získať aj podľa iného zákona ako podľa Trestného poriadku, pričom kritériá zákonnosti získania a vykonania takéhoto dôkazu sú uvedené v osobitnom zákone č. 166/2003 Z.z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním. Výslovil názor, že v zmysle § 7 ods. 2 cit. zákona, kritériom použitia informačno-technických prostriedkov (ďalej len „ITP“) ako dôkazu v trestnom konaní aj v inej veci je zákonná možnosť použitia ITP aj v tejto inej veci, čomu žalovaný pôvodný zločin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona vyhovuje a pritom

sa nemusía súčasne viesť viaceré trestné konania. Prokurátor je toho názoru, že v prípade, ak je odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky chronologicky realizované najprv podľa zákona č. 166/2003 Z.z., a potom podľa Trestného poriadku, nie je možné dodržať podmienku stanovenú v § 115 ods. 7 Trestného poriadku tak, ako to požaduje Najvyšší súd Slovenskej republiky, to znamená súčasné vedenie dvoch trestných konaní. Za tejto situácie sú najprv realizované úkony v zmysle zákona č. 166/2003 Z.z. a až potom úkony v zmysle § 115 Trestného poriadku, t.j. odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, preto podľa názoru prokurátora za týchto podmienok nemôže byť splnená a ani požadovaná podmienka súčasného vedenia trestných konaní. Preto ak by súd tento podľa názoru obžaloby a aj Najvyššieho súdu SR zákonne vykonaný dôkaz na hlavnom pojednávaní podľa § 270 ods. 2 Tr. por. v danej veci aj uznal v ďalšom rozhodovaní, potom by ustálil objektívny priebeh manipulácie tohto verejného obstarávania obžalovanými tak, ako je opísaný v obžalobe, t.j. intenzívnym telefonickým a osobným kontaktom obžalovaných najmä v priebehu mesiacov október a november 2011, čo viedlo v konečnom dôsledku nastavením súťažných podmienok obžalovanými k vylúčeniu ostatných potenciálnych súťažiteľov z tohto verejného obstarávania a k víťazstvu vopred dohodnutého uchádzača - spoločnosti C., s.r.o., Martin, ktorú zastupoval obžalovaný Ing. B. Uvedeným spôsobom by súd zistil nielen formálny skutkový stav, ale aj objektívnu pravdu.

V tejto súvislosti poukázal na tzv. Radbruchovu formulu, v zmysle ktorej sudca, ktorý by mal aplikovať zákon hrubo porušujúci spravodlivosť ako všeobecnú rovnosť, musí vychádzať z tejto spravodlivosti a náplň zákona ignorovať ako bezprávne právo. Prokurátor vyslovil názor, že pokiaľ je rozpor so spravodlivosťou extrémny ako v danom prípade, potom má sudca povinnosť rozhodnúť contra legem a v súlade s prirodzenoprávnou teóriou práva a nie len v zmysle právneho pozitivizmu, musí hľadať objektívnu pravdu a rozhodnúť v súlade s ňou spravodlivo. Skonštatoval, že tento postup je len alternatívny, pretože prioritne postupujúc podľa § 119 ods. 2 Tr. por. v spojitosti s § 3 ods. 1, ods. 2 a § 7 ods. 2 zákona č. 166/2003 Z.z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním, súd vykonal dôkazy podľa § 270 ods. 2 Tr. por. v celom rozsahu, v dôsledku čoho v kontexte aj iných vykonaných dôkazov mal rozhodnúť objektívne a spravodlivo odsudzujúcim a nie oslobodzujúcim rozsudkom. Aj z nich je podľa názoru prokurátora zrejmý priebeh zmanipulovaného verejného obstarávania obžalovanými, a to počnúc stanovením výzvy a kritérií vyhodnotenia ponúk (servisné strediská dodávateľa, funkčné charakteristiky - otáčky traktora, lehota dodania tovaru) tak, aby boli zužujúce, a teda v rozpore s princípmi rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie, stanovené len pre C., s.r.o., Martin, cez samotné vyhodnocovanie tejto ponuky (najmä výsluchy svedkov P. X. a Ing. M. B.) a končiac samotnou úspešnosťou spoločnosti C., s.r.o., Martin v tejto verejnej súťaži, vrátane následnej telefonickéj komunikácie zainteresovaných osôb.

S poukazom na uvedené skutočnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4To/26/2013, z 1. marca 2018 podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Obžalovaní K. K., Ing. L. Y., Ing. H. B. sa k podanému odvolaniu prokurátora písomne nevyjadrili v súdom stanovenej lehote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 317 ods. 1 Tr. por., po zistení, že niet dôvodu na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 ani na zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom mal na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel pritom k záveru, že odvolanie odvolateľa nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že v danej veci odvolací súd viackrát rozhodoval, naposledy uznesením, sp. zn. 4To 2/2016, z 23. novembra 2017, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. b) a písm. c) Tr. por. zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 8. septembra 2015, sp. zn. BB-4T/26/2013, a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu

prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V odôvodnení rozsudku najvyšší súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je založený na nejasných a neúplných skutkových zisteniach, súd sa v ňom nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, následkom čoho vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov a na ich objasnenie bolo potrebné opakovať, resp. vykonať ďalšie dôkazy v zmysle § 321 ods. 1 písm. b/ a písm. c) Tr. por. V rozhodnutí najvyšší súd vytkol špecializovanému trestnému súdu, že obsah dôkazov (prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky z č. l. 492-578 spisu), vykonaním ktorých na základe pokynu odvolacieho súdu špecializovaný trestný súd doplnil dokazovanie a na ktorých napokon založil celý výrok o vine obžalovaných, je neprimerane stručný a zovšeobecňujúci. Ďalej uviedol, že pokiaľ súd prvého stupňa, riadiac sa pokynmi odvolacieho súdu, doplnil dokazovanie oboznámením prepisov sporných záznamov telekomunikačnej prevádzky a na týchto následne založil svoje rozhodnutie, bolo z hľadiska jeho preskúmateľnosti žiadúce v jeho odôvodnení uviesť, z ktorých konkrétnych zaznamenaných vyjadrení ktorých obžalovaných pri ustáľovaní ich viny vychádzal, a to najmä s ohľadom na rozsah tohto dôkazného prostriedku (nachádzajúceho sa na č. l. 492-578 spisu). Navyše, súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevysporiadal s obhajobnými tvrdeniami obžalovaného K. K., ktorými tento v reakcii na oboznámené prepisy záznamov telekomunikačnej prevádzky z č. l. 492-578 spisu poukazoval na to, že z nich nevyplýva, že menil súťažné podmienky, či sa stretol, alebo komunikoval so zástupcom súťažiteľa.

Najvyšší súd poznamenal, že záznamy telekomunikačnej prevádzky, ktorých prepisy boli v danom trestnom konaní použité ako jediný usvedčujúci dôkaz, boli zadovážené za účelom získania skutočností významných pre trestné konanie vedené pre trestnú činnosť žiadnym spôsobom nesúvisiacu s trestnou činnosťou obžalovaných, pre ktorú na nich bola podaná obžaloba v tomto konaní, a to v období pred začatím trestného stíhania v tejto trestnej veci. V tejto súvislosti poukázal na požiadavku rešpektovania zákonnosti pri vykonávaní dôkazov. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel vo svojom rozhodnutí jednoznačne k záveru o prípustnosti použitia záznamu v telekomunikačnej prevádzke ako dôkazu v trestnom konaní vedenom v inej trestnej veci než je tá, v ktorej došlo k jeho vyhotoveniu, len v prípade, že použijúc dikciu ustanovenia § 115 ods. 7 Tr. por., trestné konanie v tejto inej trestnej veci bolo vedené už v čase vykonania odpočúvania a vyhotovenia záznamu telekomunikačnej prevádzky. Ustáľil, že kľúčovým pre posúdenie prípustnosti použitia záznamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v trestnom konaní vedenom v inej trestnej veci než je tá, v ktorej došlo k vydaniu príkazu na odpočúvanie a záznamu telekomunikačnej prevádzky, bude preto určenie okamihu začatia trestného konania v tejto inej trestnej veci. V tejto súvislosti primárne uložil súdu prvého stupňa povinnosť v rámci nového prejednávania a rozhodnutia veci na hlavnom pojednávaní opätovne oboznámiť obsah záznamov telekomunikačnej prevádzky na č.l. 492-578 spisu, ktoré boli získané jej odpočúvaním v inej trestnej veci v období od 28. septembra 2011 do 28. decembra 2011 a posúdiť, či je tieto možné, vzhľadom na skutočnosť, že trestné stíhanie sa začalo 3. januára 2012, použiť v posudzovanej trestnej veci ako dôkaz, eventuálne ako jediný usvedčujúci dôkaz. Následne mal obsah týchto záznamov špecializovaný trestný súd vyhodnotiť z hľadiska toho, či z nich vyplýva relevantná komunikácia obžalovaných ohľadom prispôbovania podmienok predmetnej verejnej súťaže majúcej na zreteli, že tieto súťažné podmienky boli v rámci oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania zverejnené vo Vestníku Úradu pre verejné obstarávanie č. 200/2011 dňa 14. októbra 2011. Napokon bolo úlohou súdu prvého stupňa posúdiť, či by z obsahu telefonickej komunikácie obžalovaných vyvedené skutkové zistenia eventuálne vôbec boli v spojení s ďalšími okolnosťami prípadu spôsobilé naplniť skutkovú podstatu žalovaného trestného činu. Na záver uviedol, že je potrebné, aby súd prvého stupňa prípadne ustálené skutkové zistenia vyjadril v skutkovej vete výrokovej časti svojho nového rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu odôvodňujúcim použitie konkrétnej právnej kvalifikácie.

Špecializovaný trestný súd rozhodol po vrátení veci na nové prejednanie napadnutým rozsudkom, sp. zn. BB-4T/26/2013, z 1. marca 2018 v odôvodnení ktorého uviedol, že v zmysle § 327 ods. 1 Tr. por. vykonal dokazovanie oboznámením s prepismi záznamov telekomunikačnej prevádzky na č.l. 492-578 spisu a dospel k záveru, že ide o dôkaz získaný odposluchom v inej trestnej veci, teda o dôkaz nezákonný, pričom v podrobnostiach poukázal na dôvody obsiahnuté v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4To 2/2016, z 23. novembra 2017 ako aj vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 4T

26/2013, z 20. mája 2014. Vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov ustálil, že nakoľko obžalovaní popreli spáchanie trestnej činnosti a iné dôkazy v konaní produkované neboli, prijal súd prvého stupňa záver, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní. Ďalej súd uviedol, že z vykonaných dôkazov je nesporné, že verejného obstarávania sa zúčastnil len jeden súťažiteľ a zo strany obžalovaných neboli zistené skutočnosti nasvedčujúce tomu, že by títo konali v rozpore so všeobecne záväzným predpisom o verejnom obstarávaní. Na základe vykonaných dôkazov dospel súd k záveru, že ustálené skutkové závery predstavujú na strane obžaloby stav dôkaznej núdze, nakoľko nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní, a preto boli všetci traja obžalovaní spod obžaloby prokurátora podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodení. Záverom uviedol, že oboznámenie obsahu záznamov telekomunikačnej prevádzky súd vykonal, pretože mu túto povinnosť uložil odvolací súd.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por., za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Podľa § 115 ods. 1 Tr. por., v trestnom konaní o zločine, korupcii, trestných činoch extrémizmu, trestnom čine zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestnom čine legalizácie príjmu z trestnej činnosti alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, možno vydať príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ak možno dôvodne predpokladať, že budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie. Príkaz možno vydať, ak nemožno sledovaný účel dosiahnuť inak, alebo ak by bolo jeho dosiahnutie iným spôsobom podstatne sťažené. Ak sa pri odpočúvaní a zaznamenávaní telekomunikačnej prevádzky zistí, že obvinený komunikuje so svojím obhajcom, takto získané informácie nemožno použiť na účely trestného konania a musia sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť; to neplatí, ak ide o informácie, ktoré sa vzťahujú na vec, v ktorej advokát nezastupuje obvineného ako obhajca.

Podľa § 115 ods. 7 Tr. por., v inej trestnej veci ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním), informačno-technickými prostriedkami na účely tohto zákona sú najmä elektrotechnické, rádiatechnické, fototechnické, optické, mechanické, chemické a iné prostriedky a zariadenia alebo ich súbory používané utajeným spôsobom na

- a) vyhľadávanie, otváranie, skúmanie a vyhodnocovanie poštových zásielok a iných dopravovaných zásielok,
- b) získavanie obsahu správ prenášaných prostredníctvom elektronických komunikačných sietí vrátane odpočúvania telefónnej komunikácie,
- c) vyhotovovanie obrazových, zvukových, obrazovo-zvukových alebo iných záznamov.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane pred odpočúvaním, informačno-technické prostriedky možno použiť iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného sudcu (ďalej len „súhlas“) len na nevyhnutný čas, najdlhšie však na šesť mesiacov. Lehota začína plynúť dňom udelenia súhlasu. Ak je nevyhnutné použiť naraz alebo následne niekoľko druhov informačno-technických prostriedkov, každý z nich možno použiť len v rozsahu výslovne udeleného súhlasu. Ak sa má informačno-technický prostriedok použiť v miestach, ktoré nie sú verejne prístupné, zákonný sudca rozhodne aj o tom, či sa súhlas vzťahuje aj na vstup na tieto miesta.

Podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním, ak sa majú informácie získané použitím

informačno-technického prostriedku použiť ako dôkaz v trestnom konaní, vyhotoví orgán štátu písomný záznam s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti použitia informačno-technického prostriedku; k písomnému záznamu orgán štátu priloží záznam a jeho doslovný prepis. Informácie získané použitím informačno-technického prostriedku, ktoré sa nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedeného v žiadosti, sa môžu použiť ako dôkaz v trestnom konaní, len ak sa týkajú trestnej činnosti, v súvislosti s ktorou možno použiť informačno-technický prostriedok.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že už vo svojom v zrušovacom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky poukázal na dôkaznú situáciu, závažné rozpory medzi skutkovými zisteniami súdu uvedenými vo výroku jeho rozhodnutia a jeho hodnotiacimi závermi uvedenými v odôvodnení ako aj absenciu ďalších dôkazov, z ktorých by bolo možné bez pochybností uznať obžalovaných za vinných z trestných činov, ktoré sa im kladú za vinu. Najvyšší súd pripomína, že nie je povinnosťou obžalovaných dokazovať svoju nevinu, pretože zásada prezumpcie neviny vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno. Preto je nevyhnutné, aby ich vina bola bez akýchkoľvek pochybností preukázaná a v prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností o tom, či sa obžalovaní žalovaných skutkov dopustili, je potrebné tieto pochybnosti vykladať v ich prospech a nie naopak.

V tejto súvislosti považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné uviesť, že nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie vo veci je náležité zistenie skutkového stavu v súlade s § 2 ods. 10 Tr. por. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci vyžaduje nielen zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, ale aj objasňovanie okolností a vykonávanie dôkazov svedčiacich proti obžalovanému a okolností a dôkazov svedčiacich v prospech obžalovaných. Každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie vo veci musí byť v súlade s uvedenou zásadou spoľahlivo preukázaná tak, aby nemohla vzbudzovať žiadnu pochybnosť. Za zistenie skutočného stavu veci preto nemožno považovať iba zistenie o pravdepodobnosti dokazovanej skutočnosti, hoci výsledky dokazovania pripúšťajú možnosť urobiť záver, že existuje, avšak na druhej strane nevyklúčujú možnosť iného alebo opačného záveru. Ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, bude nevyhnutné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby pri rešpektovaní zásady in dubio pro reo.

Na základe vykonaného dokazovania a vyhodnotenia dôkazov v súlade so zásadou uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. por. dospel súd k správneému záveru o tom, že vykonanými dôkazmi nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok uvedený v obžalobe prokurátora spáchali obžalovaní K. K., Ing. L. Y. a Ing. H. B. Aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky výsledky vykonaného dokazovania odôvodňujú postup podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku. V danej trestnej veci sa nevyžaduje, aby bolo bez pochybností preukázané, že sa skutok nestal, naopak, pre oslobodenie spod obžaloby stačí len pochybnosť o tom, či sa skutok stal v zmysle zásady in dubio pro reo.

Podstata žalovanej trestnej činnosti spočíva v tom, že obžalovaný K. K. ako starosta obce, zastupujúci verejného obstarávateľa obec Ražňany po dohode s obžalovaným Ing. L. Y. ako odborne spôsobilou osobou a obžalovaným Ing. H. B., ktorý zastupoval súťažiteľa spoločnosť C., s.r.o., Martin mali v priebehu mesiacov október do 22. novembra 2011, t.j. do času otvárania obálok komisiou na vyhodnocovanie ponúk, v rámci tejto verejnej súťaže v Prešove a na iných miestach v rozpore so zákonom č. 25/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov o verejnom obstarávaní vzájomnou osobnou a telefonickou komunikáciou medzi verejným obstarávateľom - Obcou Ražňany, odborne spôsobilou osobou a súťažiacim - spoločnosťou C., s.r.o., Martin postupne prispôbovať podmienky tejto verejnej súťaže, týkajúce sa najmä technických a funkčných parametrov zákazky, servisných stredísk, zábezpeky, lehoty dodania tovaru, jeho ceny tak, aby sa na úkor iných možných súťažiteľov stal víťazom tohto verejného obstarávania stala spoločnosť C., s.r.o., Martin, k čomu aj došlo, hoci nebol dodaný predmet verejného obstarávania z dôvodu zamietnutia žiadosti Obce Ražňany o poskytnutie nenávratného finančného príspevku Ministerstvom životného prostredia SR. V prejednávanej príhode boli v prípravnom konaní najskôr zadovážené a na hlavnom pojednávaní Špecializovaným trestným súdom v Pezinku vykonané dôkazy, ktoré nepreukazovali trestnú činnosť obžalovaných, a to telefonickú

alebo osobnú komunikáciu obžalovaných s cieľom uzavretia vyššie uvedenej dohody. V priebehu dokazovania sa súd oboznámil v súlade s § 270 ods. 2 Tr. por. s prepismi telefonických hovorov odpočúvanej telekomunikačnej prevádzky účastníckej stanice č. XXXX XXX XXX, ktorú v tom čase používala záujmová osoba Ing. L. Y. za účelom zistenia skutočností dôležitých pre trestné konanie na čas od 10. januára 2012 do 10. apríla 2012 a na ktorú bolo dňa 3. januára 2012 začaté trestné stíhanie vo veci vyššie uvedeného trestného činu. Aj najvyšší súd je toho názoru, že uvedené informačno-technické prostriedky na zaznamenávanie zvuku boli použité v súlade so zákonom a na základe nich produkovaný dôkaz - prepis zvukového záznamu je zákonne získaným dôkazom v zmysle § 119 ods. 2 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z obsahu spisu za preukázané, že z prepisu hovorov č. 1171 z 29. februára 2012 medzi účastníckymi stanicami záujmovej osoby a K. H., č. 1172 z 29. februára 2012 medzi účastníckymi stanicami záujmovej osoby a Ing. H. B., č. 1918 z 30. marca 2012 medzi účastníckymi stanicami záujmovej osoby a K. K., č. 1920 z 30. marca 2012 medzi účastníckymi stanicami záujmovej osoby a Ing. H. B., č. 1939 z 30. marca 2012 medzi účastníckymi stanicami záujmovej osoby a Ing. H. B., č. 1949 z 2. apríla 2012 medzi účastníckymi stanicami záujmovej osoby a K. K., je zrejماً komunikácia uvedených osôb ohľadom podaného odvolania vo veci zamietnutia žiadosti Obce Ražňany o poskytnutie nenávratného finančného príspevku Ministerstvom životného prostredia SR. Špecializovaný trestný súd vo svojom pôvodnom zrušenom oslobodzujúcom rozsudku z 20. mája 2014, sp. zn. BB-4T/26/2013, vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz samostatne ako aj všetky dôkazy vo svojom súhrne a dospel k záveru, že v konaní neboli produkované také dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že obžalovaní prispôbovali podmienky verejného obstarávania takým spôsobom, aby vylúčili ostatných súťažiteľov a aby sa víťazom verejného obstarávania stala spoločnosť C., s.r.o., Martin.

Na základe prokurátorom podaného odvolania, ktorého návrhu na vykonanie dôkazov súd prvého stupňa nevyhovel, t.j. prepisom zvukových záznamov na č.l. 492-578 spisu, získaných odpočúvaním a zaznamenávaním telekomunikačnej prevádzky, ktoré sa realizovali na základe súhlasu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 27. novembra 2011, sp. zn. BB-ŠTS-V-809-1/11-Ntt-689 (v inej trestnej veci) na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačných činností na mobilnú stanicu č. 0948 833 575, ktorej užívateľom je záujmová osoba Ing. L. Y., na čas od 28. septembra 2011 do 28. decembra 2011 za účelom zistenia skutočností nasvedčujúcich spáchanie trestného činu, Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa.

Špecializovaný trestný súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vykonal aj tieto ďalšie dôkazy, ktoré vyhodnotil v súlade s § 2 ods. 12 Tr. por. a výrok o vine obžalovaných založil výlučne na dôkaze vykonanom na hlavnom pojednávaní 4. septembra 2015, t.j. prečítaním oboznámených prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky na č.l. 492-578 spisu, z obsahu ktorých vyplynula vzájomná komunikácia obžalovaných z obdobia, ktoré predchádzalo vyhláseniu verejného obstarávania za účelom ustálenia podmienok budúcej verejnej súťaže, zábezpeky, dokladovania zákaziek a zmluvných pokút, určovania servisných stredísk ako aj obratu spoločnosti a spôsobu vylúčenia iných potenciálnych súťažiteľov z verejného obstarávania.

Na tomto mieste je potrebné v prvom rade opätovne zdôrazniť, že problematika prípustnosti použitia záznamov telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej trestnej veci ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie vykonalo a záznam vyhotovil, upravená v § 115 ods. 7 Tr. por., bola už predmetom rozhodnutí (napr. sp. zn. 2To/5/2011 a sp. zn. 3To/2/2011), ktoré ale nemajú povahu rozhodnutí (judikátov) zverejnených v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s právnym záverom špecializovaného trestného súdu, že okamih prípustnosti použitia záznamov telekomunikačnej prevádzky získaných v trestnom konaní ako dôkazu sa viaže na moment začatia trestného stíhania v posudzovanej veci.

Podľa § 206 ods. 1 Tr. por., ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do

48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministri spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania.

Je potrebné zdôrazniť, že v čase odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej činnosti na základe súhlasu sudcu pre prípravné konanie, sp. zn. BB-ŠTS-V-809-1/11-Ntt-689, z 27. septembra 2011 sa nevedelo trestné stíhanie vo veci obžalovaného Ing. L. Y. a spol., ktoré sa začalo až dňa 3. januára 2012 (č.l. 106 vyšetrovacieho spisu). Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že obžalovanému Ing. L. Y. bolo dňa 22. augusta 2012 uznesením vznesené obvinenie v zmysle § 206 ods. 1 Tr. por. (č.l. 108 vyšetrovacieho spisu) ad 1/ a 2/ za zločin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 14 ods. 1 Trestného zákona, ad 3/ za zločin zločinu machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona v štádiu pokusu, § 14 ods. 1 Trestného zákona.

Následne získané dôkazy - prepisy zvukových záznamov (č.l. 492-578 vyšetrovacieho spisu) záujmovej osoby Ing. L. Y., na čas od 28. septembra 2011 do 28. decembra 2011 vykonané podľa zákona č. 166/2003 Z.z. v platnom znení o ochrane pred odpočúvaním preto nebolo možné použiť ako procesne použiteľné dôkazy v konaní pred súdom v inej trestnej veci tak, ako to stanovuje dikcia ustanovenia § 115 ods. 7 Tr. por. V posudzovanej trestnej veci sa v momente zabezpečenia konkrétnych záznamov telekomunikačnej prevádzky v inej trestnej veci, ktoré mali byť použité ako dôkazy v teraz posudzovanom trestnom konaní, nebolo začaté trestné konanie vo veci ohľadne obžalovaného Ing. L. Y. a spol. Súčasným vedením trestného konania v inej trestnej veci sa rozumie úkon, rozhodnutie alebo iný postup vykonaný na základe ustanovení Trestného poriadku, ku ktorému v inej trestnej veci došlo pred zabezpečením dotknutej dôkaznej informácie vo veci, v ktorej bol tento postup nariadený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že dôkazom je priamy poznatok alebo výsledok činnosti orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, ktorý získal pomocou dôkazného prostriedku a slúži na objasnenie skutočností, ktoré sú predmetom dokazovania. Podmienkou, aby dôkazom mohlo byť v zmysle § 119 ods. 2 Tr. por. naozaj všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci je, aby išlo o dôkazy získané zákonným spôsobom. V zmysle zásady náležitého zistenia skutkového stavu je potrebné zdôrazniť, že v konaní pred súdom sudca stanovuje rozsah dokazovania v záujme zabezpečenia tejto zásady, pričom do úvahy môže brať iba zákonne získané dôkazy. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na to, že „ (...) za zákonný spôsob získania dôkazu ... treba považovať jednak splnenie formálnych, t.j. procesných podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom na vykonanie konkrétneho dôkazu a jednak splnenie obsahových (materiálnych podmienok), t.j. aby úkon - použitý dôkazný prostriedok na vykonanie dôkazu - bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť (...). (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2002, sp. zn. 6 Tz 13/2002, uverejnené pod sp. zn. R 38/2003). Zákonnosť dôkazu možno posudzovať z týchto hľadísk - či bol dôkaz získaný z prameňa, ktorý ustanovuje, prípadne aspoň pripúšťa zákon; či bol dôkaz získaný a vykonaný procesným subjektom k tomu zákonom oprávneným; či bol dôkaz získaný a vykonaný v tom procesnom štádiu, v ktorom je príslušný procesný subjekt podľa zákona oprávnený získavať a vykonávať dôkazy v procesnom zmysle, t.j. také dôkazy, ktoré môžu byť podkladom pre rozhodnutie v trestnom stíhaní, najmä pre rozhodnutie súdu; či získaný a vykonaný dôkaz sa týka predmetu dokazovania v danom procese, t.j. či sa týka skutku, o ktorom sa konanie vedie, prípadne otázok, o ktorých možno a je potrebné podľa zákona v súvislosti s týmto skutkom v konaní rozhodovať; či bol dôkaz získaný a vykonaný spôsobom, ktorý ustanovuje, prípadne pripúšťa zákon (Repík, B. Procesní dôsledky porušenia predpisů o dokazování v trestním řízení. In Bulletin advokacie. Jún -august 1982, s. 125 a nasl.). V posudzovanej trestnej veci, ako už bolo uvedené vyššie, postupoval súd prvého stupňa správne, pokiaľ opätovne vykonal dokazovanie, a to oboznámením prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky z č.l. 492 - 578 a dospel k záveru, že sa jedná o dôkaz získaný odposluchom v inej trestnej veci v období od 28. septembra 2011 do 28. decembra 2011, ktorý nie je možné použiť v posudzovanej

trestnej veci ako dôkaz (jediný usvedčujúci), vzhľadom na skutočnosť, že bol získaný - zistený pred začatím teraz posudzovaného trestného stíhania vo veci. Trestné stíhanie vo veci sa začalo 3. januára 2012. Jeho použitie by bolo v rozpore s § 206 ods. 1 Tr. por.

V súvislosti s „dôkaznou núdzou“, aká sa vyskytla aj v posudzovanom prípade, Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na zásadu „in dubio pro reo“, teda v pochybnostiach v prospech obžalovaného, použitie ktorej prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie.

Nie je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku skutočnosť, že prokurátor na základe svojho presvedčenia domáha vykonania, podľa jeho názoru zákonných dôkazov - prepisov záznamov telekomunikačnej prevádzky na čl. 492-578 spisu, nakoľko aj keby prichádzali do úvahy dva či viac výkladov na základe vykonaných dôkazov, nie je možné urobiť záver, ktorý najviac zaťažuje obžalovaných, a to práve s ohľadom na princíp prezumpcie neviny, ktorý vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie konkrétne dôkazné bremeno a tam, kde sú akékoľvek pochybnosti, musia byť vyložené v prospech obžalovaných. Pokiaľ prokurátor v podanom odvolaní poukázal na tzv. Radbruchovu formulu, tak je potrebné zdôrazniť, že Trestný poriadok upravuje kogentne a presne stanovuje limity použitia odpočúvania telekomunikačnej prevádzky, ktoré je jedným z najzásadnejších zásahov do súkromia fyzickej osoby. Nie je preto možné vykladať jeho použitie extenzívne, odvolávajúc sa na tzv. Radbruchovu formulu, ale výlučne reštriktívne. Opačný, alternatívny výklad podľa prirodzeno-právnej koncepcie, by bol v rozpore s argumentom *reductio ad absurdum*.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s postupom súdu prvého stupňa, nakoľko výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania a pokiaľ neexistuje ucelená reťaz dôkazov, tak priamych ako aj nepriamych pre vyslovenie bezpečného záveru, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania, musí súd obžalovaných oslobodiť podľa § 285 písm. a) Tr. por. Najvyšší súd zdôrazňuje, že ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového rozhodnutia, a preto odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.